

## חולין פרק יא ראשית הגז דף קלו

אבל לא הקיש שבהמה שלא הרימו ממנה ראשית הגז נאסרת כטבל משום שכתוב **"וראשית גז צאנך תתן"** ומשמע שהמצווה רק משעה שהפריש את הגז ולא קודם לכן, ולא הקיש שהנהנה במזיד מראשית הגז חיוב מיתה שכתוב בתרומה **"ומתו בו"** למעט וכן לא הקיש שהנהנה בשוגג חייב להוסיף חומש שכתוב בתרומה **"ויסף חמשיתו עליו"** למעט, ואין בראשית הגז תרומה ראשונה ושניה כתרומה שכתוב **"ראשית"** למעט.

במשנה כתוב חומר במתנות כהונה (בזרוע לחיים וקבה) שנוהג בין בבקר ובין בצאן ואפילו בבהמה אחת משא"כ ראשית הגז שנוהג רק בכבשים ורק בכמה בהמות, מכך שהמשנה לא כתבה חומרה הפוכה שמתנות כהונה לא נוהג בטריפות משמע שגם ראשית הגז לא נוהג בטריפה כדעת ר' שמעון שלמד ראשית הגז בהיקש מהמילה **"צאן"** למעשר בהמה שטריפות פטורות בו שאינם עוברות תחת השבט, ולא למד מהמילה **"צאן"** לבכור שאפילו טריפה קדושה משום שאין דין ראשית הגז בבכור.

ר' אילעאי אמר שצאן של שותפים פטור ממצוות ראשית הגז שכתוב **"צאנך"** בלשון יחיד, רבא אמר ששאר מצוות שכתובים בלשון יחיד ר"א מחייב בשותפים מלימודים שונים, ר' ביבי חלק על רבא ואמר שר"א פוטר מכל המצוות שבלשון יחיד שכתוב בברייתא דעת ר"א שבהמת השותפים פטורה מבכור שכתוב **"מבקרך ומצאנך"** בלשון יחיד ומה שכתוב **"בקרכם וצאנכם"** בלשון רבים מדבר על הבהמות של כל היחידים בעם ישראל ולא של שותפים, גם ר' חנינא סבר כך שכתוב בברייתא דעת ר"א שבהמת השותפים פטורה ממתנות כהונה זרוע לחיים וקבה שלמדו היקש מהמילה **"נתינה"** לתרומה וסבר ר"א שדגן של שותפים פטור מתרומה שכתוב **"דגנך"** לשון יחיד.

הגמרא אמרה שר"א פוטר בהמת שיש בה שותפות עכו"ם מראשית הגז משום שלמד בהיקש מתרומה שכתוב **"ראשית דגנך..."** וראשית צאנך, ולפי זה ר"א הקיש ראשית לתרומה שפטור בחו"ל, ועוד הקיש לתרומה שלא מפרישים ראשית הגז מצמר של שנה זו על צמר של שנה קודמת, ועוד הקיש שהקונה בהמה מעכו"ם הצמר שעליה פטור מראשית הגז כמו הקונה שדה מעכו"ם שהתבואה שגדלה ביד העכו"ם פטורה מתרומה ולא כדין שכתוב במשנה שרק אם קנה צמר מעכו"ם פטור אבל אם קנה בהמה חייב, ועוד הקיש שאין מפרישים צמר ממין של צאן על מין אחר ולא כדין שכתוב במשנה שרק לכתחילה עדיף לאדם לתרום ממין על מינו אבל יכול לתרום ממין משובח על מין פחות משובח, ועוד הקיש שאי אפשר לתרום את כל הצמר לראשית הגז כמו שאי אפשר לתרום את כל התבואה לתרומה אבל במשנה משמע שאפשר לתרום את כל הצמר לראשית הגז.